KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z „Podróży z Herodotem”

Grupa A

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **B**

3. (1 pkt) **D**

4. (3 pkt) **1. P; 2. F; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

5. (1 pkt) **(1) badanie**

6. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Chiny czasów Mao to w relacji Kapuścińskiego kraj zamknięty i zdyscyplinowany, odgrodzony od obcych jak murem – ludzie milczą, a reporter nie może zbliżyć się do ich codziennego życia. W Indiach przytłaczała go różnorodność i obcy tłum, ale mógł obserwować życie z bliska; w Chinach przeszkodą była przede wszystkim kontrola i milczenie.
Punktacja: 1 pkt – dwie trafne cechy Chin w ujęciu Kapuścińskiego (np. kultura zamknięta, odgrodzona – „mur i milczenie”; rzeczywistość zdyscyplinowana, kontrolowana, odmienna od Zachodu). 1 pkt – trafne zestawienie z Indiami (np. w Indiach reporter tonął w obcym tłumie i różnorodności, w Chinach napotkał zamknięcie i milczenie, które utrudniały poznanie ludzi). Razem 2 pkt.

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: W Indiach Kapuściński po raz pierwszy zetknął się z zupełnie obcą kulturą. Nie znał języka i czuł się bezradny w tłumie, nie umiał porozumieć się z ludźmi ani zrozumieć tego, co widzi. Zaskoczyły go też ostre różnice społeczne i obyczajowe, np. podział na kasty. Zrozumiał, że reporter musi najpierw pokornie się uczyć, a dopiero potem opisywać świat.
Punktacja: 1 pkt – jedna trafna przyczyna (np. nieznajomość języka i bezradność wobec obcego otoczenia; szok kulturowy wobec odmiennych obyczajów i podziałów społecznych, np. kastowych). 1 pkt – druga, inna przyczyna albo wniosek, że reporter musi najpierw uczyć się obcej kultury, zanim zacznie ją opisywać. Razem 2 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **C**

3. (1 pkt) **C**

4. (3 pkt) **1. F; 2. P; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

5. (1 pkt) **(1) reporterem**

6. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Podróż nie kończy się w chwili powrotu, bo pozostaje w pamięci: wracamy do niej myślami i uczuciami, odkrywamy jej znaczenie dopiero po czasie. Zaczyna się też wcześniej – od marzeń, lektur i przygotowań. Fizycznie już nie idziemy, ale w wyobraźni podróżujemy dalej.
Punktacja: Wyjaśnienie, że podróż trwa w pamięci – wracamy do niej myślą i uczuciem (1 pkt) + dopowiedzenie, że zaczyna się przed wyjazdem albo zmienia człowieka na długo po powrocie (1 pkt).

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Książka prowadzi dwa splecione ze sobą wątki: Kapuściński wspomina swoje pierwsze reporterskie wyprawy (Indie, Chiny, Afryka), a rozdziały te przeplata streszczeniami, parafrazami i komentarzami do „Dziejów” Herodota. Dzięki temu powstaje podwójna perspektywa – każde doświadczenie reportera z XX wieku znajduje odpowiednik w świecie sprzed dwóch i pół tysiąca lat, co pokazuje, że problemy obcości i spotkania z Innym są ponadczasowe.
Punktacja: 1 pkt – poprawne wskazanie dwóch torów: wspomnienia z własnych podróży reporterskich autora oraz fragmenty, parafrazy i komentarze do „Dziejów” Herodota, które się przeplatają. 1 pkt – trafnie wskazany efekt, np. podwójna perspektywa (współczesne doświadczenie zyskuje odpowiednik sprzed dwóch i pół tysiąca lat), dialog autora z Herodotem przez wieki, ukazanie ponadczasowości problemów (obcość, spotkanie z Innym).

Skala ocen (orientacyjna, 11 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	10–11 pkt
dobry (4)	9–9 pkt
dostateczny (3)	6–8 pkt
dopuszczający (2)	4–5 pkt
niedostateczny (1)	0–3 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/podroze-z-herodotem**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.